

Sygn. akt V CSK 179/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M. P.

przeciwko Powiatowi [...]

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 października 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 9 października 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwany Powiat [...] – Zarząd Drogowy w O. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 9 października 2013 r. oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 5 marca 2013 r., którym zasądzono kwotę 453.488,50 zł tytułem wynagrodzenia za roboty drogowe na rzecz powoda M. P. jako podwykonawcy w związku z cesją wierzytelności dokonaną przez wykonawcę.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających realizację wskazanych funkcji. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli przynajmniej jeden z tych wymogów jest spełniony.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym przypadku spełnione są wskazane przyczyny. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest

ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania pozwany oparł na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występują cztery istotne zagadnienia prawne. Pierwsze z nich miałyby dotyczyć tego, czy wyrażenie zgody na ściśle określoną co do kwoty cesję wynagrodzenia wykonawcy na rzecz podwykonawcy rozumieć należy jako zgodę na zlecenie prac inwestorowi w zakresie nieograniczonym kwotą w tej cesji wskazaną. Pozostałe zaś zagadnienia odnoszą się do zakresu odpowiedzialności inwestora na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. w związku z wyraźnym, umownym wskazaniem zakresu prac, które mogą zostać powierzone podwykonawcom; w nawiązaniu do cesji wierzytelności opiewającej na określoną część wynagrodzenia przysługującego wykonawcy na rzecz podwykonawcy oraz w kontekście tego, czy inwestor w ramach odpowiedzialności solidarnej ponosi również wobec podwykonawcy odpowiedzialność za należności uboczne związane z jego wynagrodzeniem, w tym odsetki.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Zagadnienia sformułowane

przez skarżącą, chociaż przedstawione dość obszernie, nie spełniają tych wymagań, bowiem stanowią spekulacje teoretyczne, pozbawione związku z podstawą prawną przyjętą przez sąd drugiej instancji. Odpowiedzialność inwestora z art. 647¹ § 5 k.c. uzależniona jest od wyrażenia przezeń zgody na zawarcie umowy o roboty budowlane z określonym podwykonawcą (art. 647¹ § 2 k.c.). Istnienie takiej zgody jest wyłączną przesłanką powstania odpowiedzialności inwestorskiej, dlatego, jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w [...] w uzasadnieniu wyroku, w stanie faktycznym sprawy zgłoszone roszczenie w ogóle nie powinno być rozważane w oparciu o konstrukcję zbywania wierzytelności (art. 509 § 1 k.c. i nast. k.c.). Z tych przyczyn problemy dotyczące cesji wierzytelności, wskazane w dwóch przedstawionych zagadnieniach, jako pozostające bez związku z podstawą prawną zaskarżonego orzeczenia, nie stanowią przyczyny uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Pozostałe zagadnienia odnoszą się do ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd drugiej instancji, gdyż koncentrują się na kwestiach istnienia oraz zakresu zgody wyrażonej przez inwestora, objętych podstawą faktyczną rozstrzygnięcia. Taka motywacja wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie może być skuteczna, jeżeli się zważy, że Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), a skargi nie można oprzeć na zarzutach ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Nie można również podzielić podstawy z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Zgodnie z ustaloną linią orzecniczą przesłanka istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa - mimo wystąpienia takiej potrzeby – nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na

zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze, przytoczenia odpowiednich orzeczeń i wyjaśnienia, na czym owe rozbieżności polegają (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Wymienione wymagania nie zostały zachowane. Wątpliwości wskazane przez skarżącego zostały, co prawda, poparte tezami licznych orzeczeń sądów apelacyjnych, jednak ujęta w nich problematyka dotyczy pojęcia i zakresu zgody inwestora, której istnienie zostało przyjęte przez Sąd odwoławczy na podstawie materiału dowodowego występującego w sprawie, bez naruszenia przytoczonych kryteriów wypracowanych w judykaturze. Jak wskazano wyżej Sąd Najwyższy związany jest podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia. Niezależnie od tego stwierdzić należy, że problemy prawne związane z wykładnią art. 647¹ k.c., w tym podnoszone przez skargę wątpliwości dotyczące formy czynności, zakresu odpowiedzialności, odsetek były już przedmiotem licznych wypowiedzi judykatury i nie zachodzi potrzeba ich ponawiania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., IV CSK 91/12, nie publ., z dnia 27 czerwca 2013 r., III CSK 298/12, nie publ., z dnia 16 kwietnia 2014 r., V CSK 296/13, nie publ., z dnia 11 lipca 2014 r., III CSK 245/13, nie publ., z dnia 21 sierpnia 2014 r., IV CSK 733/13, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.